

**Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens
Algemene beraadslaging VCMP nr. 03/2025 van 16 mei 2025**

Betreft: de mededeling van overlijdensgegevens tussen het Vlaams Datanutsbedrijf en, steden en gemeenten.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

1. Het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens (*hierna: het VCMP*);
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (*hierna: het e-govdecreet*);
3. Gelet op het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (*hierna: het Bestuursdecreet*);
4. Gelet op het decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap van 2 december 2022 (*hierna: DNB-decreet*);
5. Gelet op het ontwerp van decreet over het platform voor overlijdensadministratie (*hierna: eLys-decreet*);
6. Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (*hierna: AVG*);
7. Gelet op de aanvraag van het Vlaams Datanutsbedrijf.
8. Gelet op de toelichting van het Vlaams Datanutsbedrijf op de zitting van 16 mei 2025

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

9. Het Vlaams Datanutsbedrijf (*hierna: DNB*) is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid, opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap (artikel 3 DNB-decreet). Het DNB fungeert als een neutraal overheidsbedrijf dat de data-economie vooruit stuwt. Als business accelerator stimuleert en faciliteert het veilige data-uitwisselingen en datasamenwerkingen tussen burgers, bedrijven en overheden (artikel 4 DNB-decreet). Het DNB heeft tot taak platformen te ontwikkelen, te beheren en diensten te verlenen die veilige gegevensdeling en -raadpleging mogelijk maken (artikelen 4 en 5 DNB-decreet). Een voorbeeld van een dergelijke datasamenwerking is het platform voor overlijdensadministratie (*hierna: het eLys-platform*).

10. Op basis van het nieuwe eLys-decreet krijgt het DNB de opdracht om het eLys-platform te ontwikkelen en te beheren (artikel 3 eLys-decreet). Het eLys-platform beoogt de administratieve processen en procedures rond het overlijden van een persoon, evenals de bijhorende overlijdensadministratie, te digitaliseren, en de daarmee verbonden gegevens uit te wisselen en te ontsluiten tussen de verschillende betrokken actoren wanneer een overlijden plaatsvindt in het Vlaamse Gewest. Dit leidt tot een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging van het proces. Het platform zal in hoofdzaak voorzien in gegevensdeling met betrekking tot de overleden persoon. Dergelijke gegevens worden, overeenkomstig artikel 4, 1°, van het eLys-decreet, in samenhang gelezen met overweging 27 van de AVG, niet beschouwd als persoonsgegevens die onder de bescherming van de AVG vallen. Niettemin kunnen binnen het platform ook persoonsgegevens van levende natuurlijke personen worden gedeeld, zoals bijvoorbeeld de gegevens van de moeder, de vaststellende arts bij de overlijdensaangifte, nabestaanden in het kader van de aanvraag tot crematie of begraafing, en de identificatiegegevens van de uitvaartondernemer die de uitvaart regelt.
11. Hierbij wordt opgemerkt dat het eLys-decreet momenteel enkel als ontwerpdecreet voorligt bij het Vlaams Parlement, na indiening door de Vlaamse Regering.
12. Zoals blijkt uit randnummer 16 (*zie infra*), heeft de beoogde gegevensdeling niet strikt betrekking op overlijdensgegevens, maar op gegevens die verband houden met een overlijden. Gemakshalve wordt in deze beraadslaging de term 'overlijdensgegevens' gehanteerd. Deze beraadslaging heeft tot doel overlijdensgegevens uit te wisselen tussen het DNB en de Vlaamse lokale besturen. Beide zijn dus te categoriseren als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), AVG. In dit kader treden zowel het DNB als de lokale besturen op als ontvangende en meedelende instantie. De gegevensuitwisseling verloopt via een technische koppeling (API) tussen het eLys-platform en de toepassing Burgerlijke Stand van de gemeente. Dit kan gebeuren via een van de erkende dienstenintegratoren: CEVI of Cipal/Remmicom. Het inregelen van deze koppeling behoort tot de verantwoordelijkheid van de lokale besturen. De uitwisseling van overlijdensgegevens tussen het DNB en de crematoria of begrafenisondernemers zal in een afzonderlijke beraadslaging worden geregeld.
13. Op basis van titel 4 van het eLys-decreet kan het platform worden ingedeeld in verschillende toepassingen, deelt toepassingen en afgeleide deelt toepassingen. Volgende toepassingen, deelt toepassingen en afgeleide toepassingen vallen binnen de scope van deze aanvraag:
- De deelttoepassing voor het attest
 - De deelttoepassing voor het verslag van de beëdigd arts
 - De deelttoepassing voor het uittreksel of afschrift van de akte van overlijden
 - De toepassing voor de gegevens voor overlijdensstatistieken
 - De afgeleide deelttoepassing voor het ontsluiten van gegevens aan de crematoria.
 - De afgeleide deelttoepassing voor het ontsluiten van gegevens aan de gemeente waar de overleden persoon wordt begraven.
14. Naast bovenstaande omschreven deelttoepassingen zijn DNB en de gemeenten ook gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in het kader van het ter beschikkingstellen van de volgende deelttoepassingen:
- De deelttoepassing voor de gegevens van de vaststelling van het overlijden

- De deeltoepassing voor de toestemming tot begraven of crematie.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. De aanvraag betreft de mededeling van de volgende gegevens:
 - Identificatie vaststellende arts: naam, voornaam, e-mailadres en rizinummer van arts
 - Identificatie van beëdigd arts: naam, voornaam en rizinummer van arts
 - Duur van de zwangerschap van de moeder en de datum, de plaats, het uur van de bevalling
 - Naam, voornaam, rijksregisternummer en hoofdverblijfsadres van de nabestaande die de zorg voor de as heeft
 - Naam, voornaam en handtekening ambtenaar burgerlijke stand
 - Naam uitvaartondernemer (in geval van eenmanszaak)
 - Informatie over de ouders van een kind: geboortedatum, opleiding, huidige beroepstoestand, sociale staat in het huidig beroep, huidig beroep, oorspronkelijke en huidige nationaliteit van de vader en moeder.
 - Gegevens over de moeder: burgerlijke staat, verblijfplaats, gezinstoestand, datum huidig huwelijk
16. De beoogde gegevensdeling betreft de mededeling van persoonsgegevens zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, AVG. Daarnaast omvat het ook de mededeling van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, in dit geval gezondheidsgegevens, zoals bedoeld in artikel 9, lid 1, AVG. In principe geldt er een verbod op de verwerking van gezondheidsgegevens, tenzij wordt voldaan aan een uitzonderingsgrond van artikel 9, lid 2, AVG. In deze beraadslaging (randnummers 27 tot en met 36) wordt beoordeeld of er aan een uitzonderingsgrond van artikel 9, lid 2, AVG wordt voldaan.
17. Het VCMP is niet bevoegd om zich uit te spreken over de uitwisseling van rijksregisternummers. De aanvrager geeft aan bezig te zijn met het bekomen van een machtiging van het Rijksregister. De rijksregisternummers kunnen pas effectief worden uitgewisseld wanneer de aanvrager over een machtiging van het Rijksregister beschikt.
18. Zoals vermeld in randnummer 11 ligt momenteel enkel een ontwerpdecreet voor. De daadwerkelijke gegevensuitwisseling kan pas plaatsvinden nadat het decreet definitief is goedgekeurd door het Vlaams Parlement en in werking is getreden.
19. Overeenkomstig artikel 8, § 1 e-govdecreet moet voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie naar een andere instantie, externe overheid of private organisatie een protocol worden gesloten. In artikel 8, § 1/1 e-govdecreet wordt hieraan toegevoegd dat als het VCMP beraadslaagt over de mededeling van persoonsgegevens, er een vrijstelling geldt van de verplichting om daarover met de bestemming van de persoonsgegevens een protocol op te stellen. Artikel 8, § 1/2 e-govdecreet stelt dat met verwerkingsverantwoordelijken uit dezelfde sector die met de uitvoering van

////////////////////////////////////

dezelfde taken van algemeen belang zijn belast of met de uitvoering van dezelfde verplichtingen die op hen rusten, algemene protocollen over de elektronische mededeling van persoonsgegevens kunnen worden gesloten. De meedelende instantie waarmee de verwerkingsverantwoordelijken van de betrokken sector een algemeen protocol willen sluiten, kan beslissen om een voorafgaande algemene beraadslaging in te winnen van het VCMP in plaats van een algemeen protocol te sluiten.

20. In het kader van deze beraadslaging worden wederkerig persoonsgegevens uitgewisseld tussen het DNB en de lokale besturen. De persoonsgegevens worden daarbij meegedeeld door het DNB. Het DNB is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap in de zin van artikel I.3, 2°, e), van het Bestuursdecreet, en valt daardoor onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet. De lokale besturen zijn lokale overheden in de zin van artikel I.3, 5°, van het Bestuursdecreet, en vallen om die reden eveneens onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet
21. Op grond van artikel 8, §1, eerste lid e-govdecreet valt de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid, zoals vermeld in randnummer 14, buiten de scope van deze beraadslaging. Conform artikel 26 AVG zal er een onderlinge regeling getroffen worden tussen de lokale besturen en het DNB.
22. Het VCMP is derhalve bevoegd om voorliggende aanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. VERANTWOORDINGSPLICHT

23. Overeenkomstig artikel 5.2 AVG zijn het DNB en de lokale besturen als verwerkingsverantwoordelijken verantwoordelijk voor de naleving van de beginselen vermeld in artikel 5.1 AVG en moeten zij in staat zijn om dit aan te tonen.
24. Op grond van artikel 5.1 AVG moeten persoonsgegevens:
 - a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is („rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie”);
 - b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd („doelbinding”)
 - c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
 - d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijd te wissen of te rectificeren („juistheid”);

- e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt overeenkomstig artikel 89, lid 1, mits de bij deze verordening vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen („opslagbeperking”);
- f) door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging („integriteit en vertrouwelijkheid”).

25. Het VCMP neemt akte van de verwerkers namens het DNB.

26. De verwerkingsverantwoordelijken dienen overeenkomstig de AVG aan de in randnummer 24 vermelde beginselen te voldoen. In voorliggende beraadslaging worden de belangrijkste verplichtingen overlopen. Het VCMP wijst er in dit kader op dat de verwerkingsverantwoordelijke een register van verwerkingsactiviteiten moet bijhouden overeenkomstig de bepalingen van artikel 30 AVG.

B.2. RECHTMATIGHEID EN DOELBINDINGSBEGINSEL

27. Overeenkomstig artikel 5, § 1, a) AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig is. Dit houdt in dat de beoogde verwerking een basis moet vinden in een van de rechtmatigheidsgronden vermeld in artikel 6 AVG. Artikel 5, § 1, b) AVG laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden (principe van doelbinding). De gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens (in casu gezondheidsgegevens) moet aanvullend worden nagegaan of aan een uitzonderingsgrond van artikel 9, lid 2, AVG wordt voldaan.

28. Het VCMP stelt vast dat de verwerking van de persoonsgegevens overeenkomstig artikel 6, § 1, e) AVG noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Daarnaast constateert het VCMP dat de verwerking van gezondheidsgegevens, die een bijzondere categorie van persoonsgegevens vormen, is toegestaan op grond van artikel 9, lid 2, g) AVG. Dit gebeurt om redenen van zwaarwegend algemeen belang, zoals vastgesteld in het eLys-decreet en het oud Burgerlijk wetboek.

29. Het VCMP verwijst integraal naar de randnummers 9 tot en met 14 voor het context en het doel achter deze beraadslaging.

Doeleinde van de oorspronkelijke verwerking en doeleinde van de verdere verwerking

30. Aangezien het DNB en de lokale besturen wederkerig persoonsgegevens met elkaar uitwisselen, bestaat er een overlap tussen de doeleinden van de oorspronkelijke verwerking en die van de verdere verwerking
31. De lokale besturen verwerken overlijdensgegevens voor diverse wettelijke, decretale en reglementaire doeleinden:
- Voor de opmaak van de overlijdensakte of de akte van een levenloos kind zoals bepaald in de artikelen 29, §1/1, 1° en 2° en 55 van het oud Burgerlijk Wetboek
 - Voor de vaststelling van het overlijden en de opmaak van overlijdensstatistieken zoals bepaald in de artikelen 1, 3 en 6 van het koninklijk besluit van 17 juni 1999 voor de gegevens van de vaststelling van het overlijden en de opmaak van de overlijdensstatistieken.
 - In het kader van de uitwisseling van gegevens rond de aanvraag en aflevering van de toestemming en het attest tot crematie/begraven zoals bepaald in artikel 15bis, §2 en 19, §1 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging.
32. Het DNB zal zowel overlijdensgegevens ontvangen als meedelen om te voldoen aan specifieke decretale taken zoals vastgelegd in het eLys-decreet.

In artikel 3 en 4 van het eLys-decreet worden de opdrachten en taken van het DNB concreet omschreven:

“Art. 3. Het Vlaams Datanutsbedrijf ontwikkelt en beheert een platform. Het platform bestaat uit een elektronisch informatiesysteem.

Het platform, vermeld in het eerste lid, heeft de volgende doelstellingen:

1° het administratief proces in verband met het overlijden van een persoon digitaliseren, en de daarmee verbonden gegevens uitwisselen en ontsluiten;

2° de nabestaanden van de overleden persoon ontzorgen bij het administratief proces.

Het Vlaams Datanutsbedrijf kan alle activiteiten, taken en bedrijvigheden voorbereiden of verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de opdrachten en de doelstellingen, vermeld in het eerste en tweede lid, en de taken, vermeld in artikel 4.

Art. 4. Met behoud van de taken van het Vlaams Datanutsbedrijf, bepaald in of krachtens andere decreten, heeft het Vlaams Datanutsbedrijf in het kader van het platform en de opdrachten en doelstellingen, vermeld in artikel 3 van dit decreet, de volgende taken:

1° een visie en een strategie ontwikkelen om effectieve, efficiënte en goed beveiligde toepassingen te ontwikkelen en te beheren die de gegevensdeling in een elektronisch informatiesysteem voor gegevens in verband met overlijden ondersteunen en de naleving ervan opvolgen;

2° een elektronisch informatiesysteem voor gegevens in verband met overlijden concipiëren, ontwikkelen, openstellen en beheren. Het elektronisch informatiesysteem maakt de uitwisseling van gegevens in verband met overlijden en afgeleide gegevens of metagegevens en ook de uitwisseling van statistische gegevens tussen een aanleverende entiteit en een ontvangende entiteit mogelijk;

3° aanvullende toepassingen, aanvullende deelt toepassingen of afgeleide deelt toepassingen uitwerken;

35. Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

B.2. MINIMALE GEGEVENSVERWERKING EN JUISTHEID

37. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, c) AVG moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarbij zij verder worden verwerkt.

Exacte behoefte	Proportionaliteit
Identificatie vaststellende arts: naam, voornaam, e-mailadres en rizivnummer van arts	De gegevens zijn noodzakelijk voor identificering van de arts die de vaststelling heeft ingevuld indien deze gecontacteerd met worden voor verduidelijking Zie artikelen 16 en 30 van eLys-decreet
Identificatie van beëdigd arts: naam, voornaam en rizivnummer van arts	De gegevens zijn noodzakelijk voor identificering van de arts die de verslag beëdigd arts heeft ingevuld indien deze gecontacteerd met worden voor verduidelijking. Zie artikel 18 van eLys-decreet
Duur van de zwangerschap van de moeder en de datum, de plaats, het uur van de bevalling	Algemene medische gegevens van de moeder: deze gegevens worden verzameld conform het KB van 17 juni 1999 en zitten vervat in het formulier dat ingevuld werd door de arts. De doorgifte van de gemeente naar eLys is noodzakelijk om een akte van een levenloos kind op te maken. De gemeente kan een uittreksel en/of afschrift van deze akte delen met de uitvaartondernemer.
Naam, voornaam, rijksregisternummer en hoofdverblijfsadres van de nabestaande die de zorg voor de as heeft	De gegevens zijn noodzakelijk voor identificering van de nabestaande die verantwoordelijk is voor de bewaring van de assen. Zie artikel 35, 36 en 46 van eLys-decreet
Naam, voornaam en handtekening ambtenaar burgerlijke stand	De gegevens zijn noodzakelijk voor identificering van de ambtenaar van burgerlijke stand die het overlijden heeft behandeld indien deze gecontacteerd met worden voor verduidelijking. In kader van het

- 44.** Het VCMP kan akkoord gaan met de voorgestelde bewaartermijnen van de gegevens.

45. De toegang tot de gevraagde gegevens is continu, omdat er dagelijks overlijdens plaatsvinden.

- 46.** Het VCMP kan akkoord gaan met de gevraagde frequentie.

47. De toegang wordt voor onbepaalde duur gevraagd, aangezien er geen einddatum is gekoppeld aan de decretale verplichtingen van het DNB met betrekking tot het eLys-platform.

- 48.** Het VCMP kan akkoord gaan met de gevraagde duur, mits de bijzondere voorwaarden vermeld in randnummers 17, 18 en 67 worden nageleefd.

49. Het VCMP wil benadrukken dat het essentieel is voor het DNB en de lokale besturen om ervoor te zorgen dat de toegang tot de gegevens beperkt blijft tot enkel de personeelsleden die deze nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

50. Persoonsgegevens moeten overeenkomstig artikel 5, lid 1, d) AVG juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd. Overweging 39 AVG stelt dat alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist. Het is aangewezen dat de privacyverklaring vermeldt waar de betrokkene terecht kan voor de uitoefening van het recht op rectificatie zoals bedoeld in artikel 16 AVG, samen met onder meer het recht van inzage, het recht op gegevenswissing en het recht op de beperking van de verwerking.

- 51.** De aanvrager verantwoordt de juistheid van de gegevens op de volgende manier:

Exacte behoefte	Juistheid
Identificatie vaststellende arts: naam, voornaam, e-mailadres en rizivnummer van arts	De gegevens worden door de arts zelf aangeleverd.
Identificatie van beëdigd arts: naam, voornaam en rizivnummer van arts	De gegevens worden door de arts zelf aangeleverd
Duur van de zwangerschap van de moeder en de	De gegevens werden oorspronkelijk ingevuld door de

datum, de plaats, het uur van de bevalling	arts die verantwoordelijk was voor de vaststelling van het overlijden.
Naam, voornaam, rijksregisternummer en hoofdverblijfsadres van de nabestaande die de zorg voor de as heeft	Gegevens worden verzameld door de uitvaartondernemer.
Naam, voornaam en handtekening ambtenaar burgerlijke stand	De gegevens worden verzameld door de ambtenaar van burgerlijke stand zelf.
Naam uitvaartondernemer (in geval van eenmanszaak)	Gegevens worden verzameld door de uitvaartondernemer.
Informatie over de ouders van een kind. geboortedatum, opleiding, huidige beroepstoestand, sociale staat in het huidige beroep, huidig beroep, oorspronkelijke en huidige nationaliteit van de vader en moeder	De gegevens worden ingevuld door de gemeente met ondersteuning van de aangever.
Gegevens over de moeder. burgerlijke staat, verblijfplaats, gezinstoestand, datum huidig huwelijk	De gegevens worden ingevuld door de gemeente met ondersteuning van de aangever.

52. Het VCMP kan zich vinden in de wijze waarop de juistheid van de gegevens wordt gegarandeerd.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

53. Artikel 5, lid 1, a) AVG bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Artikel 13 AVG voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen als de persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan op grond van artikel 14, lid 5, c), op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht, dus door een wet, een decreet of een ordonnantie, die op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen.

54. Deze vrijstelling neemt niet weg dat het VCMP kan nagaan of er passende waarborgen zijn genomen om de rechten van de betrokkenen te beschermen.

55. Het DNB verklaart dat de beoogde gegevensdeling wordt vermeld in de privacyverklaring, die te vinden is op de website. Bijkomend zal er conform artikel 10 eLys-decreet een overzicht van toepassingen, deelttoepassingen en afgeleide deelttoepassingen beschikbaar gesteld worden op de website van eLys. Dit

overzicht bevat ten minste de volgende zaken:

- de aanwijzing van de toepassing waartoe de deelttoepassing behoort;
- een gedetailleerd overzicht van de persoonsgegevens die de deelttoepassing of de afgeleide deelttoepassing bevat en het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens verwerkt worden, als dat niet al is vastgesteld bij of krachtens een supranationale of wetskrachtige norm;
- de aanleverende entiteiten die conform artikel 5 eLys decreet gegevens ter beschikking stellen aan de ontvangende entiteiten die conform artikel 6 van eLys decreet gegevens ontvangen, en de kwalificatie van de aanleverende en ontvangende entiteiten bij de verwerking van persoonsgegevens;
- in voorkomend geval, het bedrag van de platformretributie, vermeld in artikel 42 eLys decreet; -
- de mogelijkheid voor burgers om gegevens in verband met overlijden via het platform voor datakluisen te ontsluiten als ze hun datakluis hebben geactiveerd;
- de bewaartermijn van de persoonsgegevens.

56. Het VCMP vraagt aan het DNB en de lokale besturen om deze algemene beraadslaging op hun respectievelijke websites te publiceren.

57. Het VCMP kan zich vinden in de wijze waarop het transparantiebeginsel wordt gegarandeerd.

B.4. VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

58. Artikel 28, lid 1, AVG bepaalt dat wanneer een verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt verricht, de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend een beroep doet op verwerkers die afdoende garanties bieden met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen, zodat de verwerking aan de vereisten van deze verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd.

59. Zoals hierboven vermeld, zijn de verwerkers van het DNB bij het VCMP gekend.

60. Het VCMP herinnert eraan dat in geval van onderaanneming, de AVG aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met een externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 28, lid 3, AVG. Daarnaast wordt ook herinnerd aan artikel 28, lid 2, AVG: De verwerker neemt geen andere verwerker in dienst zonder voorafgaande specifieke of algemene schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke. In het geval van algemene schriftelijke toestemming licht de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke in over beoogde veranderingen inzake de toevoeging of vervanging van andere verwerkers, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen bezwaar te maken.

61. Voor zover de verwerkingsverantwoordelijken beroep doen op een verwerker in het kader van de verwerking van de beoogde persoonsgegevens, zijn zij verantwoordelijk voor de correcte toepassing van artikel 28 AVG. Dit houdt onder meer in dat zij uitsluitend een beroep doen op verwerkers die afdoende garanties bieden met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische

62. De gegevensoverdracht verloopt niet via een dienstenintegrator.

- beschikt over een functionaris voor gegevensbescherming;
- is bezig met de uitvoering van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling;
- beschikt over informatieveiligheidsbeleid;
- heeft de nodige dragers van de organisatie geïdentificeerd waarbij persoonsgegevens betrokken zijn;
- heeft de nodige beheersmaatregelen geïmplementeerd ter verhindering van niet-gemachtigde of onnodige fysieke toegang;
- heeft via sensibilisering de interne en externe personeelsleden die bij de verwerking van de persoonsgegevens betrokken zijn op de hoogte gebracht van de vertrouwelijkheids- en beveiligingsplichten ten aanzien van gegevens die zowel uit de verschillende wettelijke vereisten als uit het beveiligingsplan voortvloeien;
- heeft beheersmaatregelen genomen ter verhindering van de niet-gemachtigde of onnodige fysieke toegang tot dragers die persoonsgegevens bevatten;
- heeft maatregelen genomen ter verhindering van elke fysieke schade die de persoonsgegevens in gevaar zou kunnen brengen;
- beschikt over een actuele lijst van verschillende bevoegde personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens en hun toegangsniveau;
- beschikt over een informatiesysteem met een toegangsmechanisme zodat de persoonsgegevens en de verwerkingen die er betrekking op hebben alleen toegankelijk zijn voor de personen en toepassingen die daartoe uitdrukkelijk gemachtigd zijn;
- voorziet in gepaste logging van de toegangen zodat kan worden gecontroleerd wie, wanneer en waarom toegang had tot welke gegevens;
- evalueert periodiek de geldigheid en doeltreffendheid van de ingestelde organisatorische en technische maatregelen;
- voorziet in een procedure voor informatieveiligheidsincidenten en datalekken;
- beschikt over bijgewerkte documentatie over de verschillende beheersmaatregelen die genomen zijn om persoonsgegevens en de verschillende verwerkingen die er betrekking op hebben te beschermen.

67. Het VCMP wenst in het bijzonder te willen benadrukken dat:

1. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling effectief dient te worden uitgevoerd en na voltooiing aan het VCMP dient te worden bezorgd.
2. Het DNB dient daarnaast een exitstrategie op te stellen en deze over te maken aan het VCMP. Zoals reeds uiteengezet in algemene beraadslagingen nr. 01-2025 van 24 januari 2025 en nr. 02-2025 van 18 april 2025, is het van fundamenteel belang dat bij het afsluiten van cloudserviceovereenkomsten – in het bijzonder met dienstverleners die gevestigd zijn in de Verenigde Staten – een duidelijke en uitgewerkte exitstrategie wordt voorzien. Deze exitstrategie moet concrete procedures bevatten voor het geval de samenwerking met de cloudprovider wordt beëindigd, zowel bij een geplande stopzetting als bij een onverwachte beëindiging. Een dergelijk plan is cruciaal om de continuïteit van de dienstverlening te garanderen en om risico's zoals datamigratieproblemen, verhoogde kosten of potentiële schendingen van de AVG te beperken.

Zowel de gegevensbeschermingseffectbeoordeling als de exitstrategie dienen, uiterlijk binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum van ondertekening van deze beraadslaging, aan het VCMP te worden bezorgd.

- 68.** De lokale besturen dienen, conform artikel 32 AVG, passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen dat waar passend onder meer het volgende omvat:
- a) De pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens.
 - b) Het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen en diensten te garanderen.
 - c) Het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen.
 - d) Een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

[illegible]

69. Lokale besturen die wensen toe te treden tot deze beraadslaging, treden op als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG en dienen de volgende maatregelen te hebben genomen:

- beschikken over een functionaris voor gegevensbescherming;
- hebben een risicoanalyse uitgevoerd met betrekking tot de beveiligingsbehoeften die eigen zijn aan de organisatie en aan de verwerking van persoonsgegevens;
- beschikken over een veiligheidsbeleid dat op het niveau van de organisatie is vastgesteld;
- hebben de gegevensdragers binnen de organisatie geïdentificeerd waarop persoonsgegevens voorkomen; organiseren sensibiliseringssessies zodat personeelsleden op de hoogte zijn van de vertrouwelijkheids- en beveiligingsverplichtingen die voortvloeien uit de toepasselijke regelgeving en het intern beveiligingsbeleid;
- hebben erop toegezien dat zowel interne als externe medewerkers een opleiding hebben gevolgd over het gebruik van het cliëntvolgsysteem. Externe medewerkers dienen bovendien een vertrouwelijkheidsverklaring te ondertekenen;
- hebben gepaste beheersmaatregelen geïmplementeerd ter voorkoming van ongeoorloofde of overbodige fysieke toegang tot persoonsgegevens; hebben maatregelen genomen ter voorkoming van fysieke schade die de integriteit of beschikbaarheid van persoonsgegevens in het gedrang zou kunnen brengen;
- beschikken over een actuele en gedocumenteerde lijst van gemachtigde personen met toegang tot de persoonsgegevens, inclusief een aanduiding van hun respectieve toegangsniveaus; maken gebruik van een informatiesysteem dat voorzien is van een toegangscontrolemechanisme, zodat enkel uitdrukkelijk gemachtigde personen en toepassingen toegang hebben tot de persoonsgegevens en de desbetreffende verwerkingen;
- voorzien in adequate logging van toegang in hun systemen, zodat kan worden nagegaan wie, wanneer en met welk doel toegang heeft gehad tot welke gegevens;
- voeren periodiek een evaluatie uit van de geldigheid en effectiviteit van de getroffen organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen;
- beschikken over een procedure voor de melding en afhandeling van datalekken;
- houden de documentatie met betrekking tot de genomen beheersmaatregelen en verwerkingsactiviteiten actueel en beschikbaar.

Om deze redenen, besluit

het Vlaams comité voor de mededeling van persoonsgegevens:

dat de lokale besturen die tot deze beraadslaging wensen toe te treden een geschreven en ondertekende verbintenis aan het VCMP moeten bezorgen, waarin zij verklaren te voldoen aan de in deze beraadslaging vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming en informatieveiligheid. In het kader van deze beraadslaging heeft het Vlaams Datanutsbedrijf aangegeven de ondertekende verbintenissen te verzamelen en deze

////////////////////////////////////

per e-mail aan het VCMP over te maken.

In het bijzonder dienen de lokale besturen te verklaren en in de praktijk te verzekeren dat:

- een register van de verwerkingsactiviteiten wordt aangehouden overeenkomstig de vereisten van artikel 30 AVG, met een bijzondere aandacht voor de vermelding van de concrete verwerkingsdoeleinden met verwijzing naar iedere toepasselijke regelgeving, conform randnummer 26;
- dat de toegang tot de gegevens wordt beperkt tot de personeelsleden die deze nodig hebben voor de uitoefening van hun taken, conform randnummer 49;
- wordt voorzien in een melding van de gegevensuitwisseling op de website, i.e. de publicatie van de beraadslaging op de website, conform randnummer 56;
- wanneer de lokale besturen een verwerker inschakelen voor de verwerking van persoonsgegevens, dient dit te gebeuren op basis artikel 28 van de AVG, conform randnummer 60;
- de nodige technische en organisatorische maatregelen worden getroffen, conform randnummer 69.

Tot slot wenst het VCMP te benadrukken dat, hoewel het DNB geen verklaring hoeft te ondertekenen, het wel gehouden is om de in de beraadslaging vermelde verplichtingen na te leven. In het bijzonder kan de gegevensuitwisseling slechts plaatsvinden:

- na het bekomen van een machtiging tot toegang tot het Rijksregister, conform randnummers 17 en 39;
- wanneer het eLys-decreet definitief is goedgekeurd door het Vlaams Parlement en in werking is getreden, conform randnummer 18.
- na de uitvoering van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling die aan het VCMP dient te worden bezorgd binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum van ondertekening van deze beraadslaging, conform randnummer 67, punt 1;
- na de uitvoering van een exitstrategie inzake cloudservices die aan het VCMP dient te worden bezorgd binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum van ondertekening van deze beraadslaging, conform randnummer 67, punt 2.

Signed by: van Buitenen Bart
Signed at: 2025-09-19 14:34:10 +02:00
Reason: I approve this document

Baart van Buitenen

de voorzitter,
Bart van Buitenen

////////////////////////////////////